

Hasznosítjuk a külföldön szerzett tapasztalatokat

Tegnap délelőtt a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat igazgató tanácsa kibővített ülést tartott, melyen Beck Tamás igazgató-főmérnök számolt be a vállalatról ebben az évben külföldön járt szakemberek tapasztalatairól. Előljáróban Beck Tamás beszélt az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság által elkészített tanulmányról, melyben a kenderipar fejlődésének perspektíváját dolgozták ki 1980-ig. Ez

a tanulmány összhangban van a vállalat harmadik ötéves, és távlati fejlesztési tervében lefektetett irányvonalal.

Eszerint a kenderipar fejlesztésére — amint az előzetes felülvizsgálások bizonyítják — szükség van. A tanulmány javasolja, hogy 40 ezer holdon termeljenek kenderet az országban, mely 28 ezer tonna kenderrostot és 90 ezer tonna pozdorját biztosítana a textil- és bútortiparnak feldolgozásra.

A szegedi kenderfonóban megkezdődött rekonstrukció

már ennek a fejlesztésnek egyik láncszeme. Az iparág további korszerűsítésének,

bővítésének azonban csak akkor van jövője, ha az érdekeltek szakemberek állandóan szem előtt tartják a külföldi piaciingadozást, figyelemmel kísérik más országokban bevezetett új technológiát, ismerik a korszerű berendezéseket annak érdekében, hogy

megfelelő termelési és minőségi szintet tudjanak elérni a hazai vállalatok.

A Kenderfonó- és Szövőipari Vállalattól ebben az évben tíz külföldi út keretében — piackutatás, tapasztalatcsere, gazdasági kapcsolatok lebonyolítása, az NSZK-ban megrendezett kiképzítő tanfolyam — a vállalat szakemberei Dániában, Norvégiában, Belgiumban, Hollandiában, Franciaországban, Olaszországban, Angliában, az NSZK-ban és az NDK-ban, Svájcban, Ausztriában, Írországon, Skóciában, Bulgáriában, Lengyelországban és Csehszlovákiában jártak. Ezekben az országokban szakemberekkel beszélgettek,

üzemeket látogattak meg, felmérték a piaci lehetőségeket,

s nem utolsósorban — az üz-

let szempontjából fontos — személyes kapcsolatokat alakítottak ki. A vállalatnak már üzleti kapcsolatai vannak az NSZK-beli Artos és a Spinnbau céggel, az olasz Gardella és a Linificio i Canapificio cégekkel, valamint bolgár vállalatokkal.

Egy-egy tanulmányútról is sokat lehet beszélni, hát még ilyen sokról. Így csak összefoglalóan a kint járt szakemberek szinte együttes véleményéről, tapasztalatairól néhány szót:

A piackutatás így kialakult módja — bár nagy előrelépést jelent az előző évek gyakorlatához —

mégsem teljesen kielégítő, mivel csupán Európára korlátozódik,

pedig jelentős átvevőpiacra elsősorban Közép-Keleten és Afrikában lehet számítani. A nyugati államokban rendkívül nagyok a minőségi követelmények — ezt valamennyi külföldön járt szakembere hangsúlyozza —, de a jelenleg kimintázott gyártmányaival

a vállalat ki tudja elégíteni az igények jelentős részét.

A tapasztalatok alapján hozzákezdnek új gyártmányok kísérletezéséhez — szintetikus, vékony kenderponyvák, háztartási textilíjak és széles ponyvaszövés —, s ezekkel kell folytatni a piackutatást. Hogy külföldön megfellejjenek a vállalat árucikkei,

szükség van a szövés nélküli textilíak előállítására.

Ennek kikísérletezésére küldött kenderkócmintát a vállalat a fent említett két NSZK-céghez, feldolgozásra. Igyekeznük kell az újszerű kikészítési eljárások bevezetésére. A szakembereknek a termelékenység növelése érdekében a fonodai szálszakadás csökkentésére, s a jobb gépállapotok biztosításával precízebb előkészítéssel

a terhelés növelésére kell törekedniük.

A külföldi utak a már említett példán kívül egyéb gazdasági kapcsolatokat is eredményeztek, s így a sok feladat közül néhány nem várat már sokáig magára. A jövő évben érkezik a vállalathoz a gardella-cég fonocentrifugája, mely egy év alatt 1500 tonna kenderkóc feldolgozására képes. A bulgáriai tapasztalatcsere résztvevői javaslata alapján a bolgár szabad kapacitás felhasználásával már ebben a negyedévtől 70 ezer négyzetméter, jövőre pedig 600 ezer négyzetméter ponyva kikészítését adta át az ipar bérnökében úgy, hogy a készárut Magyarország exportálja majd.

A külföldön járt szakemberek sok rendkívül hasznos tapasztalatot szereztek, melyekből csak néhányat említettünk meg. S hogy ezek az utak hasznosak, azt az is bizonyítja, hogy máris munkához láttak, melynek eredményét rövidesen megmutatkoznak.

Kérdés, válasz, megoldás

A kérdés feltevése általában mindig könnyebb, mint annak megválaszolása. Tovább bontogatva ezt a gondolatot, a kérdések megválaszolása is általában könnyebb, mint a kérdések kapcsán felmerült problémák megoldása.

A mindennapi élet ezt a gondolatmenetet lépten-nyomon igazolja. A gyakorlat által felvetett kérdések jelentkeznek és választ követelnek az újságokban, a rádióban és a televízióban, s megoldásra várnak a gyakorlatban. Többnyire ismétlődő kérdések és ismétlődő válaszok. Miért ismétlődő kérdések? Mert csak megválaszolták, de nem oldották meg a gyakorlatban ezeket a kérdéseket, s ezek a megoldatlan kérdések kedvezőtlenül hatnak a szocializmus építésének ütemére, az emberek eszmei-politikai fejlődésére.

A számtalan „ki?” és „miért?“, már ritkábban a „hogyan?“, érinti az ipart és a mezőgazdaságot, a kereskedelmet és a közlekedést, a felnőtteket és a fiatalokat és foglalkoztatja mindazokat, akik komolyan veszik a kérdéseket, a hétköznapi élet problémáit és nemcsak választ keresnek, hanem — s ez a legfontosabb — részt vállalnak ezeknek a problémáknak a megoldásában.

A szocializmus építését már minden józan, becsületes ember igényli. Az igénylés azonban még nem minden. Nagyon sokan vannak, akik a szocializmust csak jogaik tekintetében igénylik, de kötelességeik vonatkozásában már tagadják. A szocializmus és a munka egymástól elválaszthatatlan fogalom, ugyancsak elválaszthatatlan egymástól a szocializmus és az életszínvonal fogalma. Azonban, mint ahogyan az ok nélkül nem létezik következmény, úgy munka nélkül sem várható az életszínvonal olyan mérvű emelkedése, amit az emberek igényelnek.

Legyenek gyárak és üzemek, kórházak és iskolák, magás bérek és jólét, televízió és autó? Igen, igen és igen! Egyértelmű az igen. Felesleges lenne a szocializmusnak mindazokat az előnyeit felsorolni, melyeket mindenki ismer, annál is inkább, mert a tartozik oldalt kellemesebb számon tartani, mint a kövvel oldalt.

Sokan úgy gondolják, hogy a szocializmus egy nagy méhkapta, ahova a dolgozó méhek úgyis behordják a mézet, s elég ha a pergetésnél ott van az ember. Nem a behordás a lényeg, hanem a méz. Sajnos, ez a szemlélet még elég sok területen megmutatkozik. Ebből számtalan kérdés és válasz adódik, azonban a megoldás sok esetben várat magára. Pedig a megoldatlan kérdések újabb kérdéseket szüntenek és megoldatlan problémák csak szaporodnak.

A párt és a kormány erőfeszítéseit a népjólét emelése érdekében nem elég jól

esően tudomásul venni, hanem az ezzel kapcsolatos utasításokat, határozatokat maradéktalanul végre kell hajtani. Az igénylést a tetteknek kell követnie, mert enélkül nem lehetséges olyan mértékű előrehaladás, melyet a becsületes dolgozó emberek többsége remél és nemcsak remél, hanem dolgozik, küzd is érte.

Úgy gondolom, hogy az újra és újra felmerülő, sok esetben azonos problémákat csak határozott intézkedésekkel lehet megoldani. A felelősség kérdését egyénekre kell lebontani. A felelőtlen emberek tetteiért ne a közösség károsodjék. Bármilyen példát is hoznánk arra, hogy bizonyos területeken ez és ez történt, a népgazdaság így és így károsodott, az illetékeseknél a kérdésekre, a miértekre történő válaszok egész tárházát találnám, amikor azonban a megoldásra kerül a sor, akkor újból és újból kezdődik minden előről. Pedig megoldhatatlan kérdések nincsenek, csak rossz tervezés, felelőtlenesség, nemtörődömség és az ebből adódó rossz megoldás vagy megoldatlanság.

Új iskola épül (az iskola szót „lakás”, „üzem” stb. szavakkal lehet helyettesíteni). Szükség van rá? Igen! Pénz van rá? Igen! S az eredmény? Használhatatlan berendezési tárgyak, alapvető higiéniai hiányosságok, nincs járda stb. Hozzuk helyre a hibákat? Természetesen! Újabb pénzüntalások, újabb munka. Nyolcszor kitörök egy több száz forintot érő ablak, akkor nyolcszor beüvegezzük. Miért? — mert van rá pénz! Miből? Abból, hogy az emberek többsége becsületesen dolgozik, értéket termel, s legfeljebb ebből kevesebb jut a következő építkezésekre. Lényeg az, hogy megkaptam a bérem.

Mindent meg lehet magyarázni, csak legfeljebb ezeket a magyarázatokat nem fogadják el. Egy-egy építkezésnél azt, hogy nincs járda, meg lehet magyarázni azzal, hogy nincs köhösök. El lehet fogadni? Nem! Mert a gyerekek nem járhatnak nyakig sárba és kár lenne a szép parkettes tantermekért is.

A felelőtleniséget, legyen az akár tervezés, akár kivitelezés, sokan azzal magyarázzák, hogy kevés a fizetés. De miből legyen több, ha éppen azok szórják ki az ablakon, akik többet igényelnének. Nem akarok a munka és a bér fogalmával politikai gazdaságtani igényességgel foglalkozni. Pusztán annyit, hogy a munka és a bér egymást feltételező fogalmak. Munka nélkül, értékek termelése nélkül, legyenek ezek az értékek akár anyagiak, akár szellemiek, nincs bér. Ez elvileg igaz, s a gyakorlatban csak azért látszik tévesnek, mert sokan munka nélkül, értékek termelése nélkül is megkapják a bért. Miből? — abból, hogy mások, a többség nemcsak bért kap, hanem termel is, anyagi és szellemi értékeket állít elő, nem is akárhogyan, hanem igényesen.

Ennek a munkaértéknek bizonyos hányada, sajnos, sok esetben csak „szemlélődnek” a munkaterületükön, vagy úgy dolgoznak, hogy abban nem sok köszönet van. Fizetésüket azonban megkapják, s ebből azt a téves következtetést vonják le, hogy még akkor is nélkülözhetetlenek, ha nem dolgoznak becsületesen. Ezeket az embereket rá kellene döbenteni arra,

hogy a „mindenkitől képeségei szerint” követelményt a szocializmusban a „mindenkinek munkája arányában” törvény egészíti ki, s a szocializmus nem a naplopók eldorádója, hanem a becsületes, dolgozó emberek életformája.

Nem vagyunk olyan gazdagok, hogy megengedhesük magunknak azt a fényűzést, hogy olyan „munkáért” is bért fizessünk, amely nem hoz létre értéket, csak kérdéseket és válaszokat, bosszúságot és károkat. A felelőtlenek, a sok esetben nem is túlzottan burkolt kártevők, a szocializmus építésének csak kerékkötői, még akkor is, ha hibáikat, az okozott károkat a „munka lázas ütemével” próbálják magyarázni.

A nyílt és burkolt kártevők mindenkit érintenek, következképpen mindenkinek fel kell lépni ellenük.

Az összetört telefonautomatákat, a megrongált vasúti kocsiakat, a tönkretett parkokat vagy a rosszul tervezett és kivitelezett épületek költségeit mi fizetjük — a „kártevők”, a lazsálók”, a „mészások” a mi nyakunkon élőködnének, az egész nép nyakán élőködnének. Éppen ezért az egész társadalomnak fel kell lépni ellenük és senki nem lehet közömbös ezekkel az esetekkel szemben. Amennyiben a nevelés megváltozó módszerei nem vezetnek célhoz, akkor adminisztratív módszereket kell alkalmazni.

A jól dolgozó embereket, akiket eddig sem pusztán az anyagiak motiváltak a becsületes munkára, még jobban érdekeltté kell tenni a szocializmus építésében, erkölcsi és anyagi vonatkozásban egyaránt. Azoktól pedig, akik csak a mások által kitaposott úton járnak és munka helyett csak magyarázatokat keresnek, ne válaszokat kérjünk, hanem tisztességes munkát.

A szocializmus igénylése a munka, mert csak ennek eredményeként épülhetnek gyárak, üzemek, lakóházak és iskolák, ennek eredményeként lehet csak termelékenyebb a mezőgazdaság, egyszóval az életszínvonal emelkedésének a munka az alapvető feltétele.

Munka nélkül a szocializmus igénylése csak frázis. A kérdésekre adandó legszébb válaszok, ha nem járnak együtt a megoldással semmitmondóak, értéktelenek.

Hibák természetesen előfordulhatnak. Van egy olyan közmondás is, hogy „csak az nem követ el hibákat, aki nem dolgozik”. Nem erről van szó. Ezeket a hibákat elkövetők rendszerint „magyarázat” nélkül szokták kijavítani, jószándékkal, és becsületesen, még akkor is, ha esetleg mások észre sem veszik ezeket a hibákat.

Az elmarasztalás azokat illeti, akik nem dolgoznak becsületesen, de követelnek, akik a szocializmustól csak jogaik kielégítését várják, de a kötelességeikről elfeledkeznek, vagy úgy gondolják, hogy a munkával, a kötelességekkel nem érdemes foglalkozni, mert vannak és lesznek olyan emberek, akik helyettük is elvégzik a szocializmus építésével kapcsolatos feladatokat. Ezeket az embereket kell rádöbenteni arra, hogy „munkánk csak munkával lehet boldogulni. Lehet kérdezni is, sőt kell is. A válaszokat azonban csak úgy fogadhatjuk el, ha azok elválaszthatatlanul együtt járnak a megoldással — a kötelességtudó, becsületes munkával.

RIESZ BÉLA

Tito elnök köszönő távirata Dobi Istvánhoz és Kádár Jánoshoz

Josip Broz Tito a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke a Jugoszláv Kommunista Szövetségének főtitkára táviratban mondott köszönetet Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács

elnökének és Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárnak, a kormány elnökének Jugoszlávia nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaikért. (MTI)

Kívülről új — belülről kellemetlen

Amikor tavaly elkezdtek építeni a Roosevelt téri lakóházat, olyan idealizált hírek terjedtek el róla, hogy boldog volt, aki lakást remélhetett benne. Hogy az öröm korai volt, arról már a nyáron sokat lehetett hallani. És ahogy múltak a meleg napok, úgy tornyosultak a súlyos panaszok, a be nem tartott ígéretek, amelyek egyrészt a ház struktúrájára, másrészt a nemtörődömségre vonatkoztak. Részletezni a látottakat nem szükséges, és nem is lehet, ahhoz nagyobb apparátusnak napokig tartó munkájára lenne szükség. A részben nyugdíjas lakók köréből elhangzott panaszokra a napokban megsemmisítették azokat a többször szővátett hiányosságokat, amelyek megkeserítik a lakók életét.

Meghívás szerint az I. emelet 12-es lakásába csegettünk be, ahol a lakás bérlője, Kiss Károly dunyhában fagyoskodva fogadott bennünket.

Nem szívesen takarózik ki vendéglátónk és minket is óv odabent a meghűléstől.

— Amit itt lát — mondja — azokat a hármast, a négyest, a kilenest, a tizenegyet, a tizenkettest és ki tudja még hány más lakásban is láthatja.

A panasz szerint valóban nincs lényeges eltérés az észlelt hibák között. Így elegendő, ha ezeket soroljuk fel. Egyenként azonban inkább azoknak kell megtekinteni és számbavenni, akiknek már régen kötelességük lett volna megszüntetni a panaszokat.

— A fürdőszobát nem lehet felfűteni, mert nincs mivel. Azt mondták, hogy majd felfűti a falon keresztül épített földszinti lakás kéménye. A lakásban pedig a mostani enyhe időjárás mellett sincs 16 foknál nagyobb meleg, ami kevés. E tekintet-

ben a múltkor előre egy preparált hőmérővel akartak rámcáfolni. Igérték hőszugárzót a fürdőszobába, de azt éppen úgy nem szerelték meg be, mint a szimpla ablakokra járó rolókat. És tessék megnézni a konyhai mosogatót, abból kanállal kell kimerni a vizet, mert nincs és nem is volt lefolyó csöve.

— Mindezek tetejébe utóbb már nem mossák, hanem olajozzák a folyosót, amitől teljesen elpusztulnak a szőnyegek és elpiszkolódik a padozat. Az élelőkamra ablaka kiesett még mielőtt feltették volna, s máig is így van. Magam támasztottam fel egy darab fával. Súlyos hiba, hogy a központi fűtés 6 óra helyett 8 órakor kezdődik és csak délután 4 óráig ad langyot. Ebben bele lehet betegedni. De ha sikerül átvészelnem a telet, akkor a tavasszal — ha kell — szökve megyünk el innen, ahová pedig emberek százai kíváncsiok.

Amit láttunk és hallottunk az IKV figyelmébe ajánljuk azzal, hogy a többnyire idős lakók több figyelmet és megértést érdemelnének.

Ormos János

Ezüstvasárnap a konfekció volt a sláger

Több millió forint értékű árut adtak el Szegeden

Az ezüstvasárnappal megkezdődött, illetve folytatódott Szegeden is az ünnepek megelőző vásárlás. Az üzletek bőséges árukészlettel várták a közönséget. A vásárlók népes csoportjai nem is kisélekedtek, s az ezüstvasárnapi forgalom most is kedvezően alakult.

A Tisza Állami Áruházban a nyitással egyidejűleg megjelent az első vásárló, aki követett a többi. Egész napon át élénk volt a forgalom. Nagy volt az érdeklődés a télikabátok és a divatos öltönyök iránt. Igen sokan vásároltak kötöttárut és divatcikkeket. A sláger ebben az áruházban a konfekció mellett a 237 forintba kerülő jugoszláv nylon ing volt. Sok vásárló kereste fel a műszaki osztályt is. Ezüstvasárnap és az ezt megelőző szombaton 18 televíziót adtak el. A televízió után a pálmát

az újfajta, 1600 forintba kerülő „Himfi” elnevezésű mosógép vitte el. A Tisza Állami Áruházban ezüstvasárnap és az előző szombaton együttesen több mint 800 ezer forintot forgalmat értek el. Az áruház dolgozói máris megkezdték a felkészülést az aranyvasárnapra. A héten még további 20 millió forint értékű árukészlettel „erősítenek”.

A Ruházati Bolt Vállalat üzletei is nyitvatartottak ezen a vasárnapon. Az üzletek közül az Alföldi Áruház kiegészítője szolgált ki a legtöbb bevételt. Itt ugyanis a megszokott napi forgalomnak mintegy kétszeresét árulták. Ebben az áruházban, de a vállalat valamennyi üzletében az eláruló általában odaadón végeztek munkájukat. A két nap alatt mintegy 3 millió forint értékű árut adtak el.